

«ZAMAN» ЭЛИТАЛЫҚ ҚАЗАҚ МЕКТЕБІ

Бағалау саясаты

2-шығарылым - 29 қазан 2024 ж

"Элитті қазақ мектебі "ZAMAN" Халықаралық Бакалавриаттың Бастауыш Жылдар Бағдарламасы (PYP), Орта Жылдар Бағдарламасы (MYP) және Диплом Бағдарламасы (DP) үшін Кандидат Мектеп* статусына ие. Бұл мектеп IB Дүниежүзілік Мектебі ретінде аккредитация алуға ұмтылып жатыр. Бұл мектептердің ортақ философиясы бар – жоғары сапалы, күрделі, халықаралық білім беруге ұмтылу, «ZAMAN» элиталық қазақ мектебі» біздің студенттер үшін маңызды деп санайды.

ІН ұйымы тарапынан аккредитацияланған мектептер ғана оның төрт академиялық бағдарламасының бірін ұсына алады: Бастауыш Жылдар Бағдарламасы (PYP), Орта Жылдар Бағдарламасы (MYP), Диплом Бағдарламасы (DP) немесе Мамандыққа байланысты Бағдарлама (CP). Кандидат статусына ие болу аккредитацияның берілуін қамтамасыз етпейді. IB және оның бағдарламалары туралы қосымша ақпарат алу үшін www.ibo.org сайтына кіріңіз."

Кіріспе

Бұл құжат 2023-2024 оқу жылында "Заман" мектебінің мұғалімдері, оқу жұмыстарына көмекшілер және әкімшілік өкілдерімен әзірленіп, 2024 жылдың қазанында жаңартылды. Бұл саясат мектеп оқытушыларымен қаралып, мектептің педагогикалық кеңесі бекітті. Қазіргі саясат ата-аналармен, мұғалімдермен, әкімшілікпен және оқушылармен өткен кездесулер кезінде барлық мүдделі тараптарға ұсынылды. Саясат қажет болған жағдайда, бірақ кем дегенде жылына бір рет, әрбір жаңа оқу жылының басында қайта қаралады.

"Заман" мектебі Халықаралық Бакалавриаттың (IB) кандидат мәртебесіне ие және IB бағдарламасын, атап айтқанда Бастауыш мектеп бағдарламасын (PYP), Орта мектеп бағдарламасын (MYP) және Жоғары мектеп бағдарламасын (DP) іске асырады. Бұл мектеп бағалауы IB оқу бағдарламасының стандарттары мен мемлекеттік стандарттарға негізделгенін білдіреді.

Бағдарламаның мақсаты – IB оқушысының бейнесін (IB Learner profiles) және оқушылардың оқу-танымдық дағдыларын (ATL skills) дамыту. Мектептің барлық мүдделі тараптары IB оқушысының бейнесін (IB Learner profiles) және оқушылардың оқу-танымдық дағдыларын (ATL skills) дамытуға жауапты.

Бағалау философиясы

Бағалаудың басты мақсаты – оқушылардың оқуын және дамуын жақсарту және қолдау. Осы мақсатта әр кезеңде оқушылардың жетістіктері туралы ақпарат жиналады, дифференциалданады және талданады. Бағалау – оқушылардың жетістіктері туралы есеп беретін және мұғалімдерге жеке тұлғаның немесе топтың дамуындағы келесі қадамдарды жоспарлауға, сондай-ақ оқушының жұмысын одан әрі жақсартуға көмектесетін диагностикалық, қалыптастырушы және қорытындылаушы процесс. Бағалау оқушылар, мұғалімдер және ата-аналар/қамқоршылар арасындағы ынтымақтастық арқылы, айқын күтілулермен және ортақ жауапкершілікпен тиімді байланыс арқылы жүзеге асырылады.

"Заман" мектебі міндетті білім берудің мемлекеттік стандартына (SSCE) және критерийлерге негізделген бағалау жүйелеріне қатысты IB философиясы мен құжаттамасына сәйкес келеді. IB бағалау жүйесі оқушылар мен ата-аналарға толық кері байланыс береді, оқу үрдісін тиімді етеді және оқушыларға өздерінің күшті және әлсіз жақтарын көріп, жақсартуға мүмкіндік береді.

1. Жалпы терминдер

Бұл саясатта келесі анықтамалар қолданылады:

- a) оқу кезеңі – тоқсан, жартыжылдық және оқу жылы;
- b) кері байланыс – оқушылардың оқу жетістіктері мен даму бағыттары туралы мұғалімдер мен теңтастары жеке және топтық берген ақпарат;
- c) қалыптастырушы бағалау – оқушылардың оқу үрдісіндегі жетістіктерін бағалау, олардың түсінігі мен дағдыларын жақсарту мақсатында кері байланыс беруге бағытталған;
- d) қорытындылаушы бағалау – оқу кезеңінің соңында жүргізілетін бағалау түрі, ол мазмұнды меңгеру деңгейін бағалау және өлшеуге, тоқсандық бағаны қалыптастыруға ықпал етеді;
- e) бағалау – оқушылардың білімін, дағдыларын және оқу жетістіктерін бағалау үшін ақпаратты жинау және талдау процесі;
- f) тақырыптық жоспар (score and sequence) – ІВ пәнінің аясы, белгілі бір пән немесе курс бойынша оқытылатын мазмұн мен дағдыларды, сондай-ақ олардың қамтылу реті мен үрдісін сипаттайды;
- g) пән бойынша нұсқаулық (subject guide) – белгілі бір пән немесе курс бойынша оқу бағдарламасы, күтілетін нәтижелер және бағалау әдістері туралы толық ақпарат беретін ІВ пәнінің құжаттары;
- h) жетістіктер туралы есеп (progress report) – бағалау нәтижелерін, соның ішінде оқушының оқу жетістіктері, күшті және әлсіз жақтары туралы кері байланысты қосатын құжат;
- i) ATL Skills (Approaches to Learning Skills) – оқушылардың тиімді оқушы болуына көмектесетін дағдылар жиынтығы, оларға ойлау, коммуникация, әлеуметтік, өзін-өзі басқару және зерттеу дағдылары кіреді, бұл ІВ бағдарламасының негізгі бөлігі болып табылады.

2. Қалыптастырушы бағалау

Қалыптастырушы бағалау мұғалімдерге сабақтарды жоспарлау және оқу іс-шараларын жасау кезінде әр оқушының ерекше қажеттіліктеріне сай келуге мүмкіндік береді. Басты назар оқушылардың өз жетістіктерін бағалауды жақсартуға және оларды жақсарту жолдары туралы нұсқау беруге бағытталған. Бұл бағалау түрі бағалауды оқу процесінің (оқуды үйрену) маңызды бөлігі ретінде қарастырады. Оның мақсаты – оқушылардың оқу қажеттіліктерін анықтау және олардың білім алу жолының ажырамас бөлігіне айналу. Қалыптастырушы бағалау оқу кезеңі бойы жүргізіледі, оның басты мақсаты – оқушылардың жетістіктерін бақылау және мұғалімдерге оқытуды түзетуге және оқушыларға оқуын жақсартуға көмектесетін үздіксіз кері байланыс беру. Нақтырақ айтқанда, қалыптастырушы бағалау:

- Оқушыларға өздерінің күшті және әлсіз жақтарын анықтауға және жақсарту бағыттарын анықтауға көмектеседі.
- Мұғалімдерге оқушылардың қай жерде қиналатынын анықтауға және мәселелерді дереу шешуге көмектеседі.
- Оқытумен тығыз байланысты, оқушылардың қажеттіліктеріне сай келетін және оқыту стратегияларын анықтайтын кері байланыс береді.
- Көптеген формаларда болуы мүмкін, мысалы, оқушылардың рефлексиясы, оқушылар мен мұғалімдердің кері байланысы, теңтастарының бағалауы, оқушылармен әңгімелесу, сабаққа қатысу, жеке немесе топтық жетістіктер, дағдыларды дамыту және т.б.

3. Қорытындылаушы бағалау

Қорытындылаушы бағалаудың мақсаты – оқу мерзімінің соңында оқушылардың оқу жетістіктері мен дағдыларының деңгейін бағалау және оларға оқу жетістіктері туралы кері байланыс беру.

Қорытындылаушы бағалау ұпайлармен және жетістік деңгейлерін анықтаумен жазбаша немесе ауызша тапсырмалар түрінде жүргізіледі. Қорытындылаушы бағалау тәуелсіз жұмыс, жобалар, зерттеулер және портфолионы қамтиды, бұл оқушыларға оқытылған материалды түсінуін және меңгеруін көрсетуге мүмкіндік береді. Қорытындылаушы бағалау бірнеше бөліктен тұруы және бірнеше сабақ бойы жүргізілуі мүмкін.

Қорытындылаушы бағалау тапсырмаларын әзірлеу мұғалімдер тарапынан бастауыш мектеп үшін IB Subject Score and Sequence-ге, орта және жоғары мектептер үшін IB Subject Guides-ге сипатталған білім беру бағдарламаларының стандарттары негізінде жүзеге асырылады.

Әрбір тоқсан бойынша қорытындылаушы бағалау кестесі мектептің іс-шаралар күнтізбесінде жоспарланып, оқу жылының басында бекітіліп, мектеп қауымдастығына таратылады.

Оқушының қорытындылаушы бағалауды орындау кезінде немесе мерзімін өткізіп алуына негізді себептер (денсаулық жағдайы, отбасылық жағдайлар, олимпиадаларға/жарыстарға қатысу және басқа да мәселелер) болған жағдайда, оқушылар мектепке оралғаннан кейін қорытындылаушы бағалау жұмысын оқушының болмау себебі бойынша мұғалім құрастырып, оқу ісі жөніндегі директорының орынбасары бекіткен жеке кестеге сәйкес орындай алады. Оқушыларға қорытындылаушы бағалау тапсырмаларының басқа нұсқасы ұсынылады.

Қорытындылаушы бағалау кезінде академиялық адалдықты бұзу жағдайында мектептің академиялық адалдық саясатында көзделген жауапкершілік шаралары қолданылады.

Мектеп жергілікті бағалармен бекітілген оқушылардың бағалау туралы есебінің түрін талап ететін ұлттық бағалауды бағалау және есеп беру жүйесіне сәйкес келуі тиіс. Мектептің бағалау критерийлеріне сәйкес оқушылардың жетістіктері жергілікті баға шкаласына айналады. 9 және 11 сыныптардағы емтихан пәндері бойынша қорытынды бағалар жылдық баға мен қорытынды мемлекеттік емтихан бағасының арифметикалық орташасы ретінде есептеледі.

Мектеп бағалау деректерін тіркеу үшін «Toddle» сандық платформасын пайдаланады, бұл оны оқушылар, ата-аналар және басқа да мүдделі тараптар үшін қолжетімді етеді. Мұғалімдер уақыт өте келе әрбір критерий бойынша оқушылардың жетістіктері туралы жазбалар жүргізеді. Әрбір тоқсанның соңында мұғалімдер әрбір оқушыға әрбір пән бойынша оқушының жетістіктері туралы, ATL дағдылары мен IB оқушысының бейнесіне сілтеме жасап, жеке есептер жазады. Есептерде әрбір критерий бойынша жетістік деңгейлері көрсетіледі, көбінесе әрбір пән үшін қорытынды бағаға аударылады. Бұл есептер оқушылар мен ата-аналарды жетістіктер туралы хабардар ету үшін жыл бойы жіберіледі. Сонымен қатар, екі жақты кеңес: мұғалім мен ата-ананың кеңесі, үш жақты кеңес: мұғалім, ата-ана және оқушылар, және оқушы басқаратын кеңестер барлық критерийлер мен пәндер бойынша жетістіктерді қорытындылау үшін ұйымдастырылады.

Бастауыш мектептің қорытындылаушы бағалау процедурасы

1-сынып оқушыларын бағалау мемлекеттік стандарттардың бағалау жүйесіне сәйкес жүргізілмейді, алайда олар әлі де мектептің бағалау критерийлеріне негізделген, негізінен Оқушының бейнесіне (Learner Profile) және Оқуға бағытталған дағдыларға (ATL skills) негізделген бағаланады

. Бастауыш мектептің соңғы жылында оқушылар жобалар көрмесін дайындайды және өткізеді – бастауыш мектеп бағдарламасына сәйкес соңғы тоқсан үшін қорытынды бағалау ретінде 4-сынып оқушылары жүргізген топтық зерттеу жобаларын ұсыну. Көрме оқушылар мен мұғалімдердің кешенді рефлексиясы және критерийге негізделген бағалау форматында бағаланады.

Бастауыш мектепті бағалау критерийлері

Толық меңгерген – оқушы оқу мақсаттары мен дағдыларын толық меңгереді және барлық ұғымдарды түсінеді. Білімдер мен дағдыларды қолдана алады. Сыни ойлау арқылы нақты шешімге келе алады. Шешімді түсінікті түрде жеткізе алады. Оқу үрдісінде оқушы тәуелсіздікті көрсете алады және дербес жұмыс істей алады.
Негіздерін меңгерген – оқушы оқу мақсаттары мен дағдыларының көпшілігін үйренеді және ұғымдардың көпшілігін түсінеді. Білімдер мен дағдыларды қолдану процесінде кейде қиындықтар туындайды. Сыни ойлау арқылы көбінесе нақты шешімге келе алады. Өз шешімін түсінікті түрде жеткізе алады, кейде қиналады. Оқу үрдісінде оқушы тәуелсіздікті көрсетеді, кейде мұғалімнің көмегіне жүгінеді.
Ішінара меңгерген – оқушы оқу мақсаттары мен дағдыларын ішінара үйренеді және ұғымдарды түсінуде қиналады. Білімдер мен дағдыларды қолдану процесінде қиындықтар туындайды. Нақты шешімге келуге тырысады. Шешімін түсінікті түрде жеткізуде қиналады, бірақ үйреніп келе жатыр. Оқу үрдісінде оқушы жиі мұғалімнің көмегіне жүгінеді.
Меңгермеген – оқушы оқу мақсаттары мен дағдыларының көпшілігін меңгермеген және ұғымдарды түсінуде қиналады. Білімдер мен дағдыларды қолдану процесінде қиналады. Дұрыс шешімге келе алмайды. Оқу үрдісінде оқушы тек мұғалімнің көмегіне жүгінеді.
Бағалаудан өтпеген: (БӨ). Есеп дайындау кезеңінде берілген бағдарламаның бөлімі оқушылар тарапынан қарастырылмағандықтан бағаланады. / Оқушы мектептен кейін қалған күндерге байланысты бағаланады.

Бастауыш мектептің жергілікті сынып шкаласы

Бағалау критерийлері	Жергілікті дәреже
Толық меңгерген	5 (өте жақсы)
Негіздерді меңгерді	4 (жақсы)
Ішінара меңгерген	3 (қанағаттанарлық)
Меңгермеген	2 (қанағаттанарлық емес)

Орта мектептің жиынтық бағалау процедурасы

Халықаралық бакалавриаттың (IB) орта буын бағдарламасы (MYP) бағалау критерийлерін қолдану, жетістік деңгейлерін анықтау және бағалауларды тіркеу мен есеп беру бойынша нақты тәжірибелерге ие. Әрбір пән тобында, әдетте, А, В, С және D деп белгіленетін және оқудың және дағдылардың әртүрлі аспектілеріне сәйкес келетін ерекше критерийлер бар. Әрбір критерийде жетістік деңгейлерінің әртүрлі деңгейлерінде не күтілетіндігін көрсететін сипаттамалары бар. Мұғалімдер критерийлерге сәйкес келетін бағалау тапсырмаларын әзірлейді және оқушыларға өз түсінігі мен дағдыларын көрсетуге мүмкіндік береді. Мұғалімдер бағалау алдында оқушыларға критерийлер мен сипаттамаларды түсіндіреді. Бұл жиі рейтингтер немесе мысалдарды қамтиды. Оқушылар жылына екі түрлі бағалаудан өтеді: жиынтық және қалыптастырушы. Қалыптастырушы бағалау – бұл кері байланыс беру және оқушылардың оқуын басқару үшін қолданылатын үздіксіз бағалау. Жиынтық бағалау – бұл оқу кезеңінің соңында оқушылардың өнімділігін критерийлерге сәйкес бағалау үшін жүргізілетін соңғы бағалау.

Мұғалімдер әрбір критерийді ең жақсы сәйкес келетін тәсілді қолданып, оқушының өнімділігіне ең жақсы сәйкес келетін деңгей сипаттамасын анықтайды. Біркелкілікке қол жеткізу үшін мұғалімдер жиі оқушылардың жұмыстарын салыстыратын және критерийлердің қалай қолданылатынын талқылайтын орташалау процестеріне қатысады. Жетістік деңгейлері оқушылардың өнімділігі туралы толық сурет алу үшін бағалаулардың (жобалар, тесттер, презентациялар, т.б.) ауқымына негізделген. Мұғалімдер жыл бойы оқушылардың жетістіктері туралы үнемі ойланып, талқылайды.

Орта мектепте 7 балдық бағалау жүйесін жергілікті бағаға ауыстыру шкаласы

<i>7 балдық бағалау жүйесі</i>	<i>5-балдық жергілікті бағалау жүйесі</i>
1	2 (қанағаттанарлық емес)
2	3 (қанағаттанарлық)
3	
4	4 (жақсы)
5	
6	5 (өте жақсы)
7	

Орта мектептің Жеке жобасын бағалау

IB MYP Жеке жобасы – MYP-тің соңғы жылында оқушылар жүргізетін маңызды тәуелсіз жоба. Ол MYP бағалау жүйесінің маңызды бөлігі болып табылады және бағдарлама бойында игерілген әртүрлі дағдылар мен білімдерді көрсетуді қамтиды. Жеке жоба оқушыларды жеке қызығушылықтары мен құмарлықтарын дамытуға; зерттеу, коммуникация және өзін-өзі басқару дағдыларын дамытуға; оқушыларға әртүрлі пән салаларынан білімдер мен дағдыларды біріктіруге және сыни ойлау мен проблемаларды шешу қабілеттерін дамытуға ынталандырады.

Жеке жобаны бағалау үш критерийге негізделген, олардың әрқайсысы ІВ стандарттарына сәйкес келетін нақты сипаттамалары бар. Бұл критерийлер:

Критерий А: Жоспарлау

Максимум: 81. Жеке жобада оқушылар мыналарды істей алуы керек:

- Жобасы үшін оқу мақсатын айқындап, жеке қызығушылықтың сол мақсатты таңдауға қалай әсер еткені туралы негіздеме беру.
- Қалаған соңғы өнімді анықтап, сол өнімнің сәттілігін бағалау үшін тиісті критерийлерді белгілеу.
- Өнімді жүзеге асыру және байланысты сәттілік критерийлерін орындау үшін жақсы анықталған және жан-жақты стратегияны ұсыну.

Критерий В: Дағдыларды қолдану

Максимум: 82. Жеке жобада оқушылар мыналарды істей алуы керек:

- Оқу мақсатына жетуге көмектесу үшін АТЛ дағдысын (дағдыларын) қалай қолданғаны туралы толықтыру.
- АТЛ дағдысының (дағдыларының) өнімді жүзеге асыруға қалай көмектескендігі туралы түсіндірме беру.

Критерий С: Ойлану

Максимум: 83. Жеке жобада оқушылар мыналарды істей алуы керек:

- Жобаның өздерінің жеке дамуына немесе оқуына тигізген әсері туралы толықтыру.
- Белгіленген сәттілік критерийлеріне негізделген өнімнің сапасын бағалау.

Мұғалімдер әрбір критерийді ең жақсы сәйкес келетін тәсілді қолданып, оқушының өнімділігіне ең жақсы сәйкес келетін деңгей сипаттамасын ескере отырып бағалайды. Бағалау процестік күнделік, соңғы есеп және жасалған кез келген артефактілер немесе өнімдерден алынған дәлелдерге негізделген. Мұғалімдер бағалаудағы біркелкілік пен әділдікті қамтамасыз ету үшін ішкі орташалау сессияларына қатысады. Глобалды стандарттарды сақтау үшін кейбір жобалар ІВ тарапынан сыртқы орташалауға жіберілуі мүмкін.

Мектеп әр критерий үшін жетістік деңгейлерін тіркеп, дәл және қолжетімді жазбаларды сақтау үшін «Toddle» цифрлық платформасын пайдаланады. Оқушылар сол жерге процестік күнделік пен жоба есебін жүктейді. Оқушылар өздерінің зерттеулерін, жоспарлауларын және ойлануларын құжаттайтын процестік күнделіктерді жүргізеді, олар бағалауда негізгі дәлел ретінде қызмет етеді. Оқушылар мен ата-аналарға жетістіктер туралы, соның ішінде жақсартуға бағытталған қалыптастырушы кері байланыс беріледі. Жобаның соңында берілетін жан-жақты есептерде әрбір критерий бойынша егжей-тегжейлі кері байланыс, жалпы жетістік деңгейлері және күшті және дамыту керек салаларды атап өтетін сипаттамалық пікірлер берілген.

Әрбір оқушыға жоба бойында басшылық, қолдау және кері байланыс беретін жетекші тағайындалады. Мектептер оқушылардың сәттілігіне қолдау көрсету үшін зерттеу дағдылары, уақытты басқару және жобаны жоспарлау бойынша шеберлік сабақтарын ұсынады. Жобаның уақыт кестесіне оқушылар кері байланыс алу үшін жобаның нұсқаларын немесе жетістік туралы есептерді тапсыратын тұрақты тексеру нүктелері кіреді. Қолдаушы оқу ортасын қалыптастыру үшін теңтастардың шолулары мен ынтымақтастық кері байланысына мүмкіндіктер енгізілген.

Жоғары мектептің жиынтық бағалау процедурасы

SSCE бағалау тәртібіне сәйкес (<https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V080005191>), 2024-2025 оқу жылындағы 10-11 сыныптардағы бағалау келесі ережелерге бағынады:

- а) 10-11 сынып оқушылары үшін модуль бойынша жиынтық бағалау (бұдан әрі – СБМ) және тоқсан бойынша жиынтық бағалау (бұдан әрі – СБТ) оқушылардың тоқсандық жетістіктерін бағалауда ескерілетін балл қою үшін қолданылады;
- б) СБМ өткізудің нысаны мен уақытын мұғалім өз бетінше анықтайды;
- в) апталық оқу жүктемесі 1 сағат болса, СБМ қажет болған жағдайда модульдерді біріктіре отырып, тоқсан сайын екі реттен артық өткізілмейді, жартыжылдық баға қойылады;
- г) СБМ тоқсан сайын үш реттен артық өткізілмеуі тиіс. Егер тоқсан ішінде төрт немесе одан да көп модуль оқытылса, олардың ерекшеліктері мен білім беру мақсаттарының санын ескере отырып, модульдерді біріктіру қажет;
- д) Қалыптастырушы бағалаудың (ҚБ), СБМ және СБТ балдарының мәні, тоқсандық бағаға пайыздық үлесі және апталық сабақ жүктемесіне сәйкес келетін сан мыналар:

	ФА нөмірлері	SAU нөмірлері	SAT нөмірлері
	1-10 ұпай	7-20 ұпай	Пәнді бағалау спецификациясына сәйкес
	25%	25%	50%
Аптасына 1 сабақ жүктеледі	2	1	-
Аптасына 2 сабақ жүктеледі	3	2	1
Бір аптада 3 және одан да көп сабақ жүктеледі	4	2	1

- ф) Пәндердің күрделілігін ескере отырып, бір күнде үштен артық СБТ өткізілмеуі тиіс. СБТ тоқсанның соңғы күні өткізілмеуі тиіс. Бір пән бойынша СБМ және СБТ бір күні өткізілмеуі тиіс;
- г) Арнайы білім беруге мұқтаж оқушыларды бағалау кезінде мұғалім дифференциалданған және/немесе жеке тапсырмаларды қолданады және оқушының ерекшеліктерін ескере отырып, жеке оқу бағдарламаларын енгізу кезінде де бағалау критерийлеріне түзетулер енгізеді;
- h) СБТ өткізер алдында тапсырмалардың оқу мақсаттарымен сәйкестігі, тапсырмалардың көлемі, тапсырмаларды орындау жөніндегі нұсқаулықтар және берілген уақыт мұғалімдердің әдістемелік жиналысында талқыланады;
- і) Тіл пәндері үшін жиынтық бағалау төрт дағдыға (тыңдау, сөйлеу, оқу, жазу) негізделген. Тыңдау және сөйлеу дағдылары жиынтық бағалау жоспарланған аптада сабақтар кезінде бағаланады;
- ж) Оқушылардың жиынтық бағалау нәтижелері Toddle платформасында баллдар түрінде жазылады және төмендегі кестеде көрсетілген бағалау шкаласы негізінде тоқсандық және жылдық бағаларға түрлендіріледі:

Пайызы	Жергілікті дәреже
85-100	5 (өте жақсы)
65-84	4 (жақсы)
40-64	3 (қанағаттанарлық)
0 – 39	2 (қанағаттанарлық емес)

Дипломдық бағдарламаның бағалау жүйесі

DP бағдарламасында бағалаудың екі түрі бар: ішкі және сыртқы бағалау. Ішкі бағалау (ИБ) мектеп мұғалімдері, содан кейін сыртқы тексерушілер бағалайды. Сыртқы бағалау (СБ) – курстың соңында өткізілетін, ІВ тарапынан дайындалатын және бағаланатын жазбаша емтихан болып табылады және соңғы бағаға айтарлықтай үлес қосады. Соңғы баға үшін ішкі және сыртқы бағалаудың салмағы пәнге байланысты өзгеріп отырады.

DP-да әр пән 1-ден 7-ге дейінгі шкаламен бағаланады, мұнда 7 – әр пән үшін ең жоғары мүмкін болатын балл. Баллдардың сипаттамасы келесідей:

Ұпай	Сипаттама
6 немесе 7	Тақырыпты жақсы түсіну және меңгеру.
4 немесе 5	Жақсы түсінуге алады.
3 немесе одан төмен	Шектеулі түсінік; пән бойынша күткенге сәйкес келмеуі мүмкін.

Пәндерден басқа, оқушылар Теория білімі (ТБ), Ұзартылған эссе (ҰЭ) және Шығармашылық, әрекет, қызмет (ШАҚ) сияқты DP ядролық компоненттері бойынша курстардан өтуге міндетті. ТОК курсының бағалау рәсімі екі негізгі компоненттен тұрады: ТОК эссесі және ТОК презентациясы. ТОК курсының финалдық бағасы ТОК эссесі мен ТОК презентациясына негізделген. Олар бірге жалпы ІВ дипломының ұпайына 3 баллдық максималды үлес қосады. ТОК эссесі келесі критерийлер бойынша бағаланады:

- **А (Білім және Түсіну):** Студенттің белгіленген тақырыпты қарастыру қабілеті және оған қатысты білім мен түсінікті көрсетудегі білімі.
- **В (Критикалық Ойлау):** Студенттің сұрақты критикалық деңгейде қарастыруы, түрлі білім аймақтары арасында байланыстар орнатуы және әртүрлі перспективаларды ұсынуы.
- **С (Презентация):** Эссені жазудағы анықтылық, байланыстылық және ұйымдастырылуы, соның ішінде жақсы құрылымдалған дәлелдер мен логикалық даму.
- **D (Тақырыппен Қатынас):** Студенттің белгіленген тақырыпқа назарын сақтауы, сұраққа қатысты анық және негізделген дәлел келтіре отырып.

ЕЕ бағалау рәсімі ішкі және сыртқы компоненттерді қамтиды. ЕЕ-ның ішкі бөлігі – Жоспарлау мен Прогресті Рефлексиялау Формасы (RPPF), оны студент толтырады және оны ЕЕ жетекшісі (мектептегі мұғалім) тексереді. ЕЕ-ның сыртқы компоненті – эссе, оны сыртқы бағалаушы бағалайды. ЕЕ келесі компоненттер бойынша бағаланады:

1. Критерий А: Фокус және Әдіс (6 балл)

- Зерттеу сұрағы айқын формаландырылады.
- Эссенің фокусы анық және зерттеу әдістемесі пән мен зерттеу сұрағына сәйкес келеді.

- Студент деректерді жинау мен талдау үшін пайдаланған әдістері мен процедураларын түсінетіндігін көрсетеді.

2. Критерий В: Білім және Түсіну (6 балл)

- Студент таңдалған тақырып пен пәнді жақсы түсінетіндігін көрсетеді.
- ЕЕ зерттеу сұрағына қатысты білімді көрсетуі және сәйкес терминология, концепциялар мен теорияларды пайдалануы керек.

3. Критерий С: Критикалық Ойлау (12 балл)

- Ақпаратты бағалау, талдау және синтездеу қабілеті.
- Студент пайдаланылған дереккөздермен және материалдармен критикалық байланыс орнатады, жақсы негізделген дәлелдер ұсынады және әртүрлі перспективаларды ескереді.
- Талдау жақсы дамыған, өзекті болуы керек, сонымен қатар студенттің логикалық байланыстар жасау және қорытындыларға жету қабілетін көрсетуі қажет.

4. Критерий D: Презентация (4 балл)

- Эссе жақсы ұйымдастырылған және құрылымдалған.
- Эссе талап етілген форматқа (мысалы, титул парағы, аннотация, мазмұн, дұрыс сілтемелер мен библиография) сәйкес болуы керек.
- Жазу анық болуы тиіс, және жұмыс қажетсіз қайталаулар мен маңызды емес материалдардан бос болуы керек.

5. Критерий E: Қатынас (6 балл)

- Бұл критерий студенттің зерттеу процесіне қатысты рефлексияларына бағытталған.
- Студент өз пікірлерін Жоспарлау мен Прогресті Рефлексиялау Формасында (RPPF) көрсетулері тиіс, ол жетекшінің пікірлері мен зерттеу процесіне қатысты рефлексияны қамтиды.
- Студенттер ЕЕ-ны дамыту кезінде ойлау процесін, қиыншылықтарды қалай жеңгендерін және зерттеу сұрағы мен әдістемесін қалай жетілдіргендерін талқылауы керек.

ТОК және ЕЕ бағасы А-дан Е-ге дейінгі шкала бойынша беріледі, онда:

- A/A: 3 балл
- B/B: 3 балл
- C/C: 2 балл
- D/D: 1 балл
- E: 0 балл

IV дипломын алу үшін студенттер ТОК эссесі мен презентациясында кемінде D бағасын алуы қажет. ТОК компонентінде E бағасын алу, не ТОК эссесінде, не презентацияда, немесе екеуінде де IV дипломын алу мүмкіндігін жоғалтуға әкеледі.

CAS бағаланбайды, алайда студенттер қанағаттанарлық орындалу үшін келесі арнайы оқу нәтижелерін жүзеге асыруы керек:

- Өз күшті жақтарын анықтау және өсу үшін салаларды дамыту.
- Қиындықтарды жеңуге, жаңа дағдыларды дамытуға арналған сын-қатерлерді орындау.
- CAS тәжірибесін бастау және жоспарлау әдісін көрсету.
- CAS тәжірибесіне адалдық пен табандылықты көрсету.
- Ынтымақтастықта жұмыс жасаудың дағдыларын көрсету және пайдасын мойындау.
- Глобальді маңызы бар мәселелермен байланысу.
- Әрекеттердің этикалық салдарын тану және қарастыру.

IV диплом бағдарламасындағы жалпы финалдық балл 45 баллдан тұрады, бұл алты пән мен ТОК/ЕЕ баллдарын қосқанда жинақталады.

- Пән бағалары: Әр пән 1-ден 7-ге дейін бағаланады. Студенттер алты пәнді оқуы керек, олардың ішінде кемінде үш пән Жоғары деңгейде (HL) және кемінде үш пән Стандарт деңгейінде (SL) оқытылады. Алты пәннен максималды жалпы балл 42 баллды құрайды (6 пән x 7 балл).

- ТОК/ЕЕ баллдары: Білім Теориясы мен Кеңейтілген Эсседен алынған баллдар қосымша 3 баллды бере алады.

ІВ дипломын алу үшін сыртқы бағалау рәсімі

Оқу жылында ДР координаторы студенттерді IBIS жүйесінде сыртқы бағалау емтихандарына тіркейді. Студенттер ІВ дипломын алу үшін барлық пәннің емтихандарына немесе ІВ курсының нәтижелерін білдіретін сертификаттар алу үшін жеке пән емтихандарына тіркелуі мүмкін.

Сыртқы бағалулар барлық пәндер бойынша, жоғары және стандарт деңгейлерінде, соның ішінде Білім Теориясы (ТОК) курсы бойынша емтихан түрінде өткізіледі.

ІВ мектепке пән емтихандарының өткізілуі үшін егжей-тегжейлі кестелер мен нұсқаулар ұсынады.

Сыртқы бағалау материалдары емтихандар басталмай тұрып екі апта бұрын мектепке жеткізіледі. ДР координаторы ІВ-ның «Диплом бағдарламасы бойынша бағалау рәсімдері» нұсқауларына сәйкес, бұл материалдардың қауіпсіз сақталуын қамтамасыз етеді.

Әрбір емтиханнан кейін барлық материалдар қауіпсіз түрде оралып, ІВ-ға пошта қызметтері арқылы жіберіледі. Студенттердің емтихан жазбаларын ІВ-ның тағайындалған бағалаушылары бағалайды.

Мемлекеттік емтихан және ДР бағдарламасымен сәйкестігі

Мемлекеттік білім беру жүйесіне сәйкес, 11-сынып оқушылары қазақ тілі (бірінші тіл), Қазақстан тарихы, алгебра және талдау негіздері, орыс тілі (екінші тіл) және таңдау пәні бойынша мемлекеттік емтихандардан өтуі қажет. Оқушылар ІВ пән емтихандарымен қамтылмаған пәндер бойынша мемлекеттік емтихандардан өтуі керек.

Мемлекеттік емтихан материалдары жергілікті білім беру органы тарапынан әзірленеді және министрлік бұйрығымен реттеледі: https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V080005191_

Мемлекеттік емтихан кестесі жергілікті білім беру органымен қамтамасыз етіледі.